

Универзитет у Београду

Факултет политичких наука

Изборном већу

Изборно веће Факултета политичких наука Универзитета у Београду је, на 2. седници одржаној 21. децембра 2017. године формирало Комисију за припрему Извештаја о пријављеним кандидатима за избор асистента за ужу научну област **Политиколошко-социолошке студије**, у саставу: *др Вукашин Павловић*, редовни професор, емеритус Факултета политичких наука Универзитета у Београду, *др Дарко Надић*, редовни професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, и *др Весна Милтојевић*, редовни професор Факултета заштите на раду Универзитета у Нишу.

Комисија је прегледала конкурсни материјал и у складу са Законом о Универзитету и Статутом Факултета политичких наука подноси:

ИЗВЕШТАЈ

Факултет политичких наука Универзитета у Београду расписао је конкурс за избор асистента за ужу научну област **Политиколошко-социолошке студије**, за наставне предмете *Социјална и политичка екологија* и *Еколошка политика Европске уније*. Оглас је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“ број 760, од 17. 01. 2017. на страни 29. Рок за пријаву кандидата је истекао 02.02.2018. године. На оглас се пријавио један кандидат, **Марко Вујић**, из Београда.

Кандидат Марко Вујић је на конкурс поднео следећа документа: Биографију, оверене преписе диломе стечене на основу завршених основних академских студија Политикологије на Универзитету у Београду - Факултет политичких наука; Уверење о завршеним мастер академским студијама Политикологије, модул Еколошка политика на Универзитету у Београду - Факултет политичких наука; Уверење о упису на докторске студије Политикологије Универзитета у Београду - Факултет политичких наука; Уверење о положеним испитима на претходним нивоима студија (на основним академским студијама , Универзитет у Београду Факултет политичких наука, уверење о положеним испитима на мастер академским студијама Универзитета у Београду Факултет политичких наука модул Еколошка политика, Уверење о положених 13 (тринаест) испита и семинарских обавеза на докторским студијама Универзитета у Београду - Факултет политичких наука, смер Политикологија; доказ о познавању страних језика; Доказ о учешћу и радовима на међународним научним скуповима и конференцијама; Списак објављених радова као и саме радове; Уверење о избору у звање демонстратора сарадника на Факултету политичких наука; прочитану личну карту и потписану изјаву о одговорности.

Комисија је преузела конкурсну документацију и констатовала да је пријава поднета у складу са условима утврђеним Законом о високом образовању и Статутом Факултета политичких наука Универзитета у Београду.

1. О кандидату

1.1. Биографски подаци кандидата

Марко Вујић је рођен 29.04.1985. године у Крагујевцу, Република Србија. Основне студије политикологије на Факултету политичких наука уписао је академске 2004/2005. године. Дипломирао је у академској 2011/2012. са просечном оценом 8,74 уз оцену 10 на дипломском раду на тему „*Приватизација у Србији - Модели и социјални ефекти*“. Током основних студија положио је испит из предмета *Социјална и политичка екологија* оценом 10 (десет).

У академској 2012/2013 уписао је мастер студије политикологије смер *Еколошка политика* на Факултету политичких наука, које завршава у року 2013. године са просечном оценом 10,00 и оценом 10 (десет) на завршном, мастер, раду са темом „*Раст светског становништва - вековни еколошки мит у XXI веку*” под менторством проф. др Дарка Надића. Током мастер студија положио је седам испита који се узимају у обзир за звање асистента у ужој научној области политиколошко-социолошких студија и на предметима Социјална и политичка екологија и Еколошка политика ЕУ: *Савремене социоеколошке теорије* 10 (десет), *Савремена еколошка политика* 10 (десет), *Еколошка политика Србије* 10 (десет), *Еколошко право и еколошки стандарди* 10 (десет), *Еколошка филозофија и етика* 10 (десет) и *Екологија и друштво* 10 (десет).

Марко Вујић је докторске студије политикологије на Факултету политичких наука уписао академске 2013/2014. године, где је до данас положио свих тринаест испита и семинара са просечном оценом 10,00. Тренутно је у фази израде нацрта докторске дисертације која ће и бити пријављена на Факултету политичких наука у марту ове године. У оквиру докторских студија положио је испит *Еколошка политика, јавне политике и услуге са оценом* 10 (десет).

У академској 2013/2014, као и у академској 2014/2015. години Вујић је одлуком Одељења за новинарство и комуникологију, као и одлуком Наставно научног већа Факултета политичких наука биран у звање *сарадника демонстратора* на предметима *Социјална и политичка екологија* и *Еколошка политика Европске уније* на основним студијама. Истовремено је помагао и на извођењу вежби и наставе на мастер студијама смера Еколошка политика на предметима *Савремена еколошка политика*, *Еколошка политика Србије* код професора др Дарка Надића. Такође, на предлог проф. др Ивице Радовића учествовао је у извођењу предмета (као демонстратор) на предмету *Еколошки диверзитет*. Његов сараднички статус је подразумевао извођење, преглед и обавештавање студената о колоквијумима на овим предметима и консултације са студентима које су се односиле на предметима са основних и мастер студија.

Од 2013. године Марко Вујић је сарадник и истраживач Центра за еколошку политику и одрживи развој (ЦЕПОР) у оквиру Факултета политичких наука. Активно је учествовао у раду овог центра, координирајући акције, медијске наступе и спроводећи истраживања од којих посебно истичемо обимно и комплексно истраживање *Еколошка свест студената ФПН* које је обављено 2016. и 2017. године. Истраживање је

обухватило истраживање еколошке свести студената свих степена степена Факултета политичких наука.

Током свог ангажмана на наведеним предметима од 2013. године па до данас, као сарадник демонстратор у настави и као сарадник и истраживач ЦЕПОР-а Вујић је стекао обимно предавачко искуство. Упоредо са радом на факултету, био је и предавач по позиву еминентних институција на више значајних скупова и конференција, попут „Недеља социјалдемократије“ у организацији Fridrich Ebert Stiftungа, потом Београдског фонда за политичку изузетност, Амбасаде Савезне Републике Немачке, као и у оквиру више пројеката Европског покрета у Србији.

Активни научни рад Марка Вујића огледа се и у учешћима на више међународних научних конференција и скупова на којима је представио своје радове и истраживања из области Социјалне и политичке екологије. У оквиру своје пријаве на овај конкурс Марко Вујић је приложио, са свим потребним и проверљивим подацима, три своја научна рада које ће Комисија у наставку овог извештаја детаљније анализирати и представити.

Марко Вујић одлично влада енглеским језиком (C1) и основама немачког језика (A2). Члан је више научних и стручних организација из области социјалне и политичке екологије, одрживог развоја и хуманитарног рада.

1.2. Објављени радови

Марко Вујић је, у року, 23.09. 2013. године одбранио мастер рад на Факултету политичких наука под насловом „*Раст светског становништва. Вековни еколошки мит у 21. веку*“. Предмет мастер рада је био критичко промишљање идеје о расту становништва као узроку еколошке кризе и једног од могућих окидача светске катаклизме. Проблем становништва и његовог утицаја на свет, економију, животну средину и политичке односе инспирисао је мислиоце још од доба античке Грчке. Од Платона до Роберта Малтуса, до брачног пара Ерлих и наравно теоретичара Римског клуба створен је низ теорија и мишљења којима је у центру пажње било светско

становништво и његов раст као еколошки и политички проблем који је могао да створи последице у будућности. Мастер рад Марка Вујића се управо бавио овим теоријама трагајући за објективном истином у којој мери је заиста могуће да раст светског становништва доведе до планетарне еколошке катастрофе. Коначан закључак Вујића у овом мастер раду јесте да проблем раста светске популације јесте превише мистификован и политички злоупотребљен. Наиме, он се у мастер раду позвао на најновија истраживања која су опет указала да раст светског становништва није тако експоненцијалан као што су то тврдили и тврде неомалтузијанисти. Имајући у виду укупну количину светског богатства којом планета располаже, као и политичку расподелу тог богатства, поготово хране и фосилних горива, права сметња укупном и пуном глобалном друштвеном развоју јесте похлепа западне цивилизације која ширењем мита о популацијском проблему жели да земље трећег света ограничи у свом развоју. Осим ових карактеристика рада треба нагласити да је овај мастер рад изузетно обиман, укупно 90 страница, и да је као такав премашио захтеване стандарде једног мастер рада те је и због овоге карактеристике али и самих научних закључака одбрањен највишом могућом оценом 10 (десет).

Мастер рад је одбрањен на модулу Еколошка политика, у оквиру предмета Савремене социоеколошке теорије и припада ужој научној области оциолошко политиколошке студије.

У току докторских студија на Факултету политичких наука кандидат Марко Вујић је објавио и три научна рада, самостално и у коауторству са другима.

1. Марко М. Вујић, Богдан Стојановић, Јасмина Мацгаљ, Фузија - ново поглавље у односу екологизма и нуклеарне енергије, Ecologica, No. 78, стр. 274-279, UCD: 502.7 ISSN 0354-3285 UCD: 504.03:621.039.4, Београд 2015. (категорија М51)

У раду „Фузија - ново поглавље у односу екологизма и нуклеарне енергије“ конфронтирајући „нуклеарно“ екологистичком, односно позиционирањем „антинуклеарног“ као есенције еколошког, задатак истраживања је да овај од 1960-их година чврсто укоренењени аксиом преиспита у светлу научно-технолошког напретка човечанства. Рад полази од јасног дефинисања целовитости екологизма како идеологије специфичног односа друштва према животној средини, али и много шире, према целокупном начину привређивања широко успостављеног неолибералног

концепта потрошачког друштва. Полазећи од ставова аутора попут Ендрјуа Добсона и Џонатана Порита, дефинишу се вредности екологизма, не само као критичке поставке постојећем систему вредности, већ као идеологије јасно успостављене на хуманим међуљудским, и односима према целокупном планетарном окружењу, где се између осталог посебно инсистира на антиратним, и изнад свега антинуклеарним принципима као предуслову даље егзистенције човечанства. Податком да је на светском нивоу, два пута више енергије је утрошено 2000. године него 1970. године, те да ће према проценама Светске банке 2030. поново ће доћи до удвостучења, наводе се три могућа начина за добијања енергије потребне апетитима човечанства, али и њихови лимити. Обновљиви извори се препознају као идеалан ресурс за добијање енергије, али се истиче њихов и даље скроман удео у укупној производњи енергије на планетарном нивоу. Фосилна горива чине преобладајући удео од 75% у светској производњи енергије, што због доступности, што цене, али се јасно називају физички лимити исцрпљивости земног гаса, нафте и угља у скоријој будућности. До суштинског и категоричког изопштавања овако распрострањене употребе фосилних горива долази се еколошком калкулацијом, односно нуспојавама експлоатације, прераде, производње и коришћења истих. Ниво CO₂ који се ослобађа током ових процеса јасно је таргетиран као главни чинилац у процесу глобалног загревања и ефекта климатских промена. Међународни документи попут Конвенције Уједињених нација о промени климе (*eng.* UNFCCC), Кјото протокола, долазећег Париског споразума недвосмислено говоре о ургентном смањењу емисије CO₂ и употребе фосилних горива. У светлу наведених чињеница, овде се уводи последња опција. Нуклеарна енергија, базирана на постојећем процесу фисије - цепања атома у нуклеарном реактору, за последицу има нуклеарни отпад, чије складиштење и период вишевековног разграђивања у еколошким дискурсу је суштински неприхватљив нусефекат. Овде аутори уводе експериментални, али већ сада успели процес нуклеарне фузије, којом се у нуклеарном реактору спајају атоми, попут деутеријума и трицијума. Овакав процес нема емисију негативних честица у атмосферу, и најбитније надвладава проблем опасног нуклеарног отпада јер он у процесу фузије не постоји. Овде се посебно апострофира да је реч о два лака изотопа водоника тј. о обновљивом ресурсу, што значи доступност на сваком делу планете, за разлику од уранијума и плутонијума неопходном за процес фисије. На крају, сагледавајући шире консеквенце употребе нуклеарне фузије у комерцијалне сврхе, закључак је се да би то представљало енергетску безбедност свих националних земаља, и сходно томе битно променило геополитичке односе у свету, елиминирајући досадашње монополске положаје држава богатих природним налазиштима фосилних

горива. Коначно, поменуто би свакако допринело и једнакости међу државама, што је један од принципа екологизма, а уз апострофирани изостанак радиоактивног отпада, фузија показује да извесно у блиској будућности неће постојати оса сукоба на релацији екологизам-нуклеарна фузија и поред тога што термин „анти-нуклеарни“ стоји у темељу еколошких покрета.

Објављени рад припада ужој научној области социолошко-политиколошких студија и у оквиру дисциплине Социјална и политичке екологије.

2. Марко М. Вујић, *Реалност и изазов поглавља 27 у преговорима Републике Србије са ЕУ*, Политичка ревија, стр. 59-46, Година (XXVIII) XV Број 3/2016, УДК 340.317 (497.11:4-672ЕУ), Београд, 2016. (категорија М51)

У раду под насловом *Реалност и изазов поглавља 27 у преговорима Републике Србије са ЕУ*, аутор кроз више призми промишља проблематику процеса придруживања Републике Србије Европској унији у сфери заштитне животне средине. Уводни део рада позиционира политику ЕУ према животној средини као једну од њених приоритета и кохезивних елемената саме Уније, уз посебни осврт на циљеве Седмог акционог плана заштите животне средине ЕУ. У наставку истиче се значај преговора о усклађивању са правним тековинама из поглавља 27 и степен комплексности које ово поглавље носи, где аутор таргетира финансијске, инфраструктурне, административне и кадровске изазове као најтеже по Републику Србију. Сваки од поменутих елемената се детаљно елаборира у раду, са посебним освртом на Студију апроксимације по питању поглавља 27 за Републику Србију, која је у тренутку 2015. године износила 10.6 милијарди евра, али и пројекцију да ће та улагања бити надмашена добити од 2.5 пута већ 2030. године. Потом се прецизирају периоди секторских стратегија и планова за имплементацију посебних директива: краткорочни (период од 2011. до 2014. године), средњорочни (период од 2015. до 2018. године) и дугорочни (после придруживања), с тога се констатује да упркос укупном врло обимном финансијском захтеву, улагању ће се вршити и до 15 година након пријема Србије у ЕУ. Аутор напомиње да садашња динамика и обим издвајања новца од свега 0.4% укупног државног БДП, није довољан, и да је уз образовање кадрова за послове мониторинга, праћења, инспекција и администрације из области заштите животне средине то посебан задатак на ком Република Србија мора системски и ургентно радити. Посебан део истраживања односи се на искуства земаља у региону у претприступном и раноприступном периоду, где се упозорава на мањкавости лоше изграђене преговарачке позиције и олако

прихваћеним блиским роковоима имплементације одређених дикретива. Аутор даље указује на нулту толеранцију Европске комисије према према неиспуњењу обавеза из поглавља 27 и генерално комплетног правно-нормативног система заштите животне средине на територији ЕУ. У студији случаја наводи се спор С- 158/12 који је покренут на основу члана 258 УФЕУ од стране Европске комисије према Републици Ирској, због непоштовања Директиве 2008/1/ЕС која се односи на интегрисану превенцију и контролу загађења, а чији је рок за имплементацију била 2013. година. Упркос вишедеценијском чланству Републике Ирске у ЕУ, и оправдањима која су изнета, пресуда је била на штету Ирске. Ауторски рад има своју теоријску али изнад свега емпијску и практичну тежину јер јасно таргетира неуралгичне тачке које Републику Србију очекују по отварању поглавља 27, а чије последице се могу предупредити искључиво прецизно и објективно изграђеном платформом преговора и преговарачкој позицији која ће поставити реалне временске рокове за имплементацију свих обавеза из овог поглавља.

Објављени рад припада ужој научној области социолошко-политиколошких студија и у оквиру дисциплина Социјална и политичке екологије и Еколошка политике Европске уније.

3. Марко М. Вујић, Јасмина Мацгаљ, Богдан Стојановић, Теорије популационог прогреса до концепта одрживог развоја, Ecologica, No. 87, UDC: 502.7 ISSN 0354-3285 UDC: 314.83:81:330.34.22 , стр. 521-527, Београд, 2017. (категорија М51)

Рад „*Теорије популационог прогреса до концепта одрживог развоја*“ има троструку димензију, хронолошку, еволуциону и имплементациону. Полазећи од *хронолошког* развитка теорија социолошке мисли по питању пораста популације, од сумерског периода, преко старогрчких теоретичара, потом средњевековне хришћанске мисли *Аквинског* и *Лутера*, све до коначног глобалног поимања овог питања *Томаса Малтуса*, у раду се долази до прве целовите популационе парадигме - Малтузијанизма. Доминантна позиција малтузијанског дискурса читава два века бива пољуљана тек крајем друге половине XX века. *Еволутивни* теоријски скок у разматрању овог проблема, са ургентног физичког смањења популације као јединог начина за опстанак планете наступио је концептом тзв. оптимистичких теоретичара. Полазећи од радова *Маркса* и *Енгелса*, коју су немаштину растућег броја становника видели првенствено као последицу неједнаке расподеле добара и средстава за рад, оптимистички теоретичари су проблематику недостатка ресурса за постојећи број становника

изопштили из простог квантитативног пораста популације, и појаснили га као последицу лоше конципираних политика, унутар држава и региона на привредном, образовном и културном нивоу. У раду се међутим истиче да су све званичне популационе политике у XX веку биле конципиране на (нео)малтузијанској матрици, тј. законским ограничењем броја деце по породици, али да је то решење у пракси дало краткорочне добре, а дугорочно девастирајуће резултате. У прилог томе наводи се НР Кина, која је неомалтузијанском популационом политиком једног детета по породици зауставила раст становништва, али по најновијим подацима УН-а уједно постала најстарија нација на свету која од 2030. године неће имати довољно радно способног становништва за постојећи број радних места у својој и даље високо-растућој привреди. С друге стране, економски најразвијеније земље света имају негативан природни прираштај као последицу образовних и економских преференција јединки у оквиру друштва, а које узимају примат репродуктивним активностима, и/или их одлажу за каснији део живота. Последња део рада уводи димензију одрживог развоја јасно успостављеног на три есенцијална стуба, социјалном, економском и еколошком што према ставу аутора представља довољно широку структуру да у сваком од наведених *имплементира* позитивне еперијске аспекте популационих политика, неомалтузијанских као и оних који се базирају на едукацији, подизању социолошке свести и најбитније животног стандарда становништва. Уједињени, представљају холистички теоријски али и практички концепт планирања породице и потомства, али не етатистички - одозго, од стране државе, већ одоздо са нивоа доношења одлуке породице као основне градивне ћелије здравог друштва. Саморегулација људске популације једини је етички, и биолошки оправдан приступ, а задатак друштва је да направи предуслове да регулација буде одржива и уравнотежена.

1.3. Учешће на научним конференцијама

Кандидат Марко Вујић је учествовао на две конференције са међународним учествовањем и на једном међународном научном скупу. Кандидат је у конкурсној документацији поднео и доказе, односно позиве и абстрактне реферата које је на тим конференцијама поднео:

Међународни научни скуп: **Животна средина и адаптација привреде на климатске промене**, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Ecologica, Београд, 22-24. априла 2015. године са рефератом: *Фузија - ново поглавље у односу еколоштва и нуклеарне енергије*;

Међународна научна конференција: **Циљеви одрживог развоја у III миленијуму**, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије и Ecologica, Београд, 20-22. априла 2017. године са рефератом: *Теорије популационог напретка до концепта одрживог развоја*;

Међународна научна конференција, **Глобализација и глокализација** (конфликти у глобализирајућем друштву, Српско социолошко друштво, Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Институт за упоредно право, Београд, Институт за политичке студије, Београд, Косовска Митровица, 2-4. јуни 2017 са рефератом: *Еколошка глобализација и климатске промене*.

1.4. Оцене из предмета које су битне за конкурсом прописану област Политиколошко-социолошких студија и наставне предмете Социјална и политичка екологија и Еколошка политика Европске уније

Основне студије: *Социјална и политичка екологија* 10 (десет);

Магистер студије: *Савремене социо-еколошке теорије* 10 (десет); *Савремена еколошка политика* 10 (десет); *Еколошка политика Републике Србије* 10 (десет); *Еколошко право и еколошки стандарди* 10 (десет); *Еколошка филозофија и етика* 10 (десет); *Екологија и друштво* 10 (десет);

Докторске студије: *Еколошка политика, јавне политике и услуге* 10 (десет)

2. Мишљење и оцена Комисије

Приликом избора кандидата за асистента за ужу научну област Политиколошко-социолошке студије (наставни предмети Социјална и политичка екологија и Еколошђка политика Европске уније) према конкурсним условима узимају се следећи услови: просечна оцена у току студирања на основним и студијама 2. и 3. степена; оцене из предмета из уже научне области за коју се кандидат бира; време трајање студија; мотивисаност и ускуство у раду у настави, и познавање светских језика.

На основу свих утврђених услова Комисија сматра да је Марко Вујић осим формалних испунио и све научне и педагошке услове предвиђене конкурсним условима. Кандидат је на свим нивоима студија постигао одличне резултате који су изражени и највишим оценама. Истраживачки приступ Марка Вујића, исказан у до сада објављеним научним радовима и учешћем на научним конференцијама, указује и да кандидат располаже и завидним талентом који је неопходан за педагошки и научно-истраживачки рад. Његов досадашњи рад у настави на месту демонстратора сарадника, истраживачки приступ, теме и проблеми његових до сада објављених научних радова, као и планови око израде докторске дисертације потврђују да је Марко Вујић кандидат који располаже свим потребним квалитетима да се и даље развија као истраживач и важан учесник у наставном процесу на Факултету политичких наука и да тако обезбеди континуитет у развоју социолошко-политиколошке области и посебно младе академске дисциплине Социјалне и политичке екологије.

3. Закључак и предлог Комисије

Разматрање конкурсне документације показало је да кандидат Марко Вујић испуњава све формалне услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду - Факултета политичких наука и Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Факултета. Анализирајући његов педагошки и научни рад Комисија је стекла уверење да је кандидат Марко Вујић осим формалних испуњава и све суштинске услове за избор у звање асистента на одређено време од три године за ужу научну област

Политиколошко-социолошких студија, наставни предмети Социјална и политичка екологија.

Комисија једногласно предлаже Изборном већу Факултета политичких наука да доднесе одлуку да се Марко Вујић изабере у звање асистента на одређено време од три године за ужу научну област Политиколошко-социолошке студије - наставни предмети Социјална и политичка екологија и Еколошка политика Европске уније.

У Београду, 07.02.2018.

КОМИСИЈА

Проф. др емеритус Вукашин Павловић

редовни професор Факултета политичких наука
Универзитета у Београду

Проф. др Весна Милтојевић

редовни професор Факултета заштите на раду Универзитета
у Нишу

Проф. др Дарко Надић

редовни професор Факултета политичких наука
Универзитета у Београду

